Комісія ООН з розслідування: Заява з нагоди третьої річниці від початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну

ВІДЕНЬ, 26 лютого 2025 року – Збройний конфлікт, що розгорівся внаслідок повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну, вже продовжується четвертий рік. Тому вкрай важливо, щоб міжнародна спільнота продовжувала свої зусилля щодо притягнення винних до відповідальності та забезпечення справедливості в рамках дискусії про мирне врегулювання.

Збройний конфлікт призвів до загибелі тисяч людей і ще більшої кількості поранених, руйнувань або пошкоджень будинків та інфраструктури, необхідних для повноцінного життя.

Протягом майже трьох років Незалежна міжнародна комісія з розслідування щодо України продовжує документувати порушення прав людини та міжнародного гуманітарного права, а також згубний вплив цих порушень на постраждалих, їхні сім'ї та цілі громади. Окрім численних фізичних травм, які потребують тривалого періоду для одужання, глибокі психологічні травми матимуть довготривалі наслідки, зокрема на дітей, незалежно від їхнього походження та віку.

У своїй останній доповіді, поданій Генеральній Асамблеї у жовтні 2024 року, Комісія встановила, що російська влада скоювала катування, що є злочином проти людяності.

Крім того, Комісія у своїх доповідях дійшла висновку, що російська влада вчинила низку порушень прав людини та міжнародного права, а також пов'язаних з ними злочинів. До них відносяться умисні вбивства, насильницькі зникнення, атаки на цивільних осіб, незаконне тримання під вартою, зґвалтування та сексуальне насильство, примусове переміщення та депортація дітей, невибіркові та непропорційні атаки, атаки на енергетичну інфраструктуру, а також знищення або переміщення культурних цінностей.

Комісія також задокументувала деякі порушення, вчинені українською владою, у тому числі щодо осіб, підозрюваних у колабораціонізмі.

Третя річниця повномасштабного вторгнення Російської Федерації в Україну служить нагадуванням про те, що ключовою умовою досягнення сталого миру є дотримання сторонами конфлікту досягнутих домовленостей. На цьому етапі вкрай важливо, щоб міжнародна спільнота, підтримуючи мирні

ініціативи, продовжувала свої зусилля щодо притягнення винних до відповідальності та досягнення тривалого миру. Досвід показує, що стійкий мир неможливий, якщо відмовитися від чинних міжнародно-правових зобов'язань, включно з правом постраждалих на правосуддя.

Комісія послідовно відстоює широкий підхід до притягнення винних до відповідальності, наголошуючи на необхідності розслідування всіх порушень і злочинів, а також притягнення до відповідальності винних осіб, зокрема командирів та інших керівників.

Окрім кримінального переслідування, механізми позасудової відповідальності відіграють важливу роль у подоланні ширших наслідків збройного конфлікту. Вони включають ініціативи зі встановлення істини, відшкодування шкоди постраждалим та гарантії неповторення. Ці механізми є важливими для процесу реабілітації постраждалих та їхніх сімей. Вони також сприяють пом’якшенню наслідків порушень, зміцненню соціальної згуртованості та відновленню довіри до інституцій.

Комісія також рекомендує координувати національні, регіональні та міжнародні механізми притягнення до відповідальності, зокрема судові та позасудові, для досягнення відчутних результатів.

Судові та позасудові заходи щодо притягнення до відповідальності відіграють важливу роль у зусиллях щодо досягнення стійкого миру. Вони сприяють всеосяжному мирному процесу, забезпечуючи змістову участь різноманітних груп та громад. Дотримання цих принципів є виправданою відповіддю на послідовне прагнення постраждалих до справедливості, яке вони висловили у своїх свідченнях перед Комісією.

Довідкова інформація: Незалежна міжнародна комісія ООН з розслідування щодо України є незалежним органом, дорученим Радою ООН з прав людини, зокрема, розслідувати всі ймовірні порушення та утиски прав людини, порушення міжнародного гуманітарного права та пов’язані із ними злочини в контексті агресії Російської Федерації проти України. До складу Комісії входять Ерік Мьосе (голова), Пабло де Грейф та Врінда Ґровер.

Більше інформації про роботу Комісії можна знайти тут

Для запитів ЗМІ, будь ласка, зв’яжіться з наступними співробітниками: Саулє Мухаметрахімова, радниця зі зв’язків із засобами масової інформації

при Комісії з розслідування порушень в Україні, saule.mukhametrakhimova@un.org або (+43-1) 26060- 83450 або +43 676 3493464